

→ Fiat 500 ihannoivan ja hauskan jutun tekijä on Taimo Lemmelä, joka toimi Autonovon korjaamopäällikkönä koko yrityksen elinaikana 1962-91.

”FIAT 500:n TERVEISET”

Olin hiukan harmissani, kun isäntäni joutui perumaan yhteensattumien vuoksi osallistumisemme vanhojen autojen Tuusulan järven ympäriajoon. Olisin myös mielelläni tullut henkilökuntatapaamiseen mutta ei se käynyt. Onneksi isäntäni lupautui viemään terveiset ja muutamia muistikuvia taipaleeltani.

Olin todella jännittynyt ikuisuudelta tuntuvalta junamatkasta halki Euroopan ja lisäksi vielä pitemmältä tuntuvasta laivamatkasta jonnekin Suomen satamaan. Oliko se Turku, Hanko vai Helsinki.

Sieltä meidät kuljetettiin Malmille H:jan korjaamon pihalle Kuralaan.

Olin todella peloissani. Mikä oli tuo hirveä autorivistö? Ai Praga kuorma-autoja ja mahtavia Krupp- rekan vetureita. Porsche- ja Zetor-traktoreita. Onpa Zetorissa paha ääni. Sydämessä rytmihäiriöitäkö? Kaksikammioinen sydän kuten minulla, mutta? Mitä ovat nuo vekottimet kita ammollaan. Ahaa puimureita.

Nyt alkoi tulla uteliaita.

Helge (Koski) korjaamopäällikkö kookkaana miehenä tunkeutui sisälle koeajolle. Lausunto hyvät tilat kun ottaa etupenkit pois. Työnjohtajat Mäenpää ja Lehto suosittelivat kenkälusikkaa vakiovarusteeksi.

Autojen huollosta vastaavat Lemmelä, Aakko ja Janhonen tutkivat innolla ominaisuuksiani.

Hetken päästä paikalle porhaltaa H:jan huoltopäällikkö Esko Metsäkonkola upouudella, milläs muulla kuin isosiskollani Fiat 1300 autolla.

Näin heti Esko sedän ilmeestä, että mielessä oli unelmia jostain suuresta.

Autokaupasta - automaahantuonnista.

Myöhemmin, kun olen saanut kuulla Hankkijasta, olen ajatellut miten valtavan työn Esko on joutunut tekemään myydessään ajatuksen H:ja autojen maahantuojana.

Varsinkaan kun Krupp- ja Praga-autokauppa ei ollut mikään kultakaivos.

Kuitenkin Olavi (Häyry) tuli ajatukselle myötämieliseksi.

Kallekin (Hirvi) näki siinä pienen kaupanpoikasen ja pääjohtaja Tuomolakin lupasi harkita asiaa. En ole kuullut miten asiat etenivät.

Olin kavereiden kanssa kentällä koneiden ympäröimänä inhottava suojavaha päällä.

Taimo touhusi miten liuottimet ja höyrypesuri toimisivat ja mitä huoltoa meille pitäisi antaa asiaa hp. Lönnrotilta udellen.

Päärakennuksen alakerrassa oli talon autojen tallipaikka päivisin tyhjänä. Tähän aiottiin tehdä meille kunnan kylppäri. Talkoot pystyyn, lattiaan valetaan kaadot,

betonikuorma oli kipattu ovelle. Sitten tuli ankara määräys. Meidän on heti häivyttävä. Tarina ei kerro miten jämähtäneelle betonikuormalle kävi. Taas siirryttiin räystäään alle jatkamaan pesuharjoituksia. Ilmeni että hameenhelmani olivat rypyssä. Omassa maalaamossa oli vain koneharmaa Porschen punainen ja zetorin vihreä. Asia korjaantui Hyvärisen maalaamossa.

Tyypitodistuksessa vaadittiin lisätaustapeili ja roiskeläpät. Ei auttanut vaikka kuinka vannoin, etten ruoputa kiviä toisten silmille. Määräys mikä määräys. Näitä sovitettaessa ilmeni, että tarvikekauppias oli nimeltään Weintraub. Aah! Ihanaa! Unelmia punaviinistä ja kotimaasta.

Kuului huhuja että, HPY olisi luopumassa K-torin kellarista. Meille avautui mahdollisuus vakituiseen huoltopaikkaan.

Tällä välin tuleva emäntäni oli tavannut kaksoissisareni jossain autonäyttelyssä. Hän oli heti myytyä rouvaa. Minut toimitettiin hänelle. Olin todella imarreltu. Hän oli ammattilainen, kuvaamataidonopettaja. Hän ihaili kauniita piirteitäni, osasi maalata ja piirtää. Niinpä takapenkillä oli usein monenlaisia tauluja ja piirroksia vietävänä eri näyttelyihin.

Mieltäni painoi edelleen jokin asia, missä ja minkälainen huolto. Eräänä päivänä emäntäni ohjasti minut K-torin kellariin. Siellä avautui aivan uusi maailma vanhoine ja uusine tuttavineen: Aakko, Janhonen, Lemmelä, Nieminen, Pykkänen ym. Minut annettiin Vihervän huollettavaksi. Hänellä oli kaksi oppilasta opetettavana. Hän innostui opetustyöstä ja toimi myöhemmin mm. Haagan ammattikoulun rehtorina. Oli todella innostunut porukkaa. Kuulin asentajien huutavan mm. tuolla on pari huoltamatonta uutta autoa. Saanko ottaa ne huollettavaksi? Hei, kirjoittaisitko laskun. Kävin Uposella (huoltoasema yläkerrassa) korjaamassa auton, kaasari tulvi, pudotin bensapumpun painetta.

Oikein ilon kyyneleet valuivat poskille, sain heittää huoltomurheet mielestä.

Ajo korjaamosta ylös kadulle ei ollut ongelmattonta. Jäykkäjousiset autot kulkivat kolmella pyörällä. Finlan varaosalähetti neuvoi ajamaan kaartein niin kovaa, että vauhti riitti kunnes pyörät olivat maassa. Vai kolmella pyörällä. Jo prototyypin vaiheessa painotettiin, että on pidettävä jalat maassa. Ai poikkeuksia. Nuorempi veljeni, se rämäpää Heikin (Liedes) ohjastamana Keimolan moottoriradalla ensimmäinen kilpailu, ensimmäinen lähtö ja ensimmäinen sija. Kaikki kaarteet kolmella pyörällä. Piti säästää kuulemma renkaita.

Emäntäni ja useimmat asiakkaat selviytyivät kaarteesta hyvin. Oli kuitenkin erikoisautoja VIP-asiakkaita, joiden autot piti ajaa ylös. Kuka lienee mm. ollut se Lenita, jonka auton kaikki halusivat ajaa ylös. Taimo taas istutettiin kaarteeseen juuttuneiden KTK- ja roska-autojen rattiin, koska entisenä Hyrylän hävittäjänä oli joutunut ajamaan kaikenlaisilla härveleillä satoja hiekkakuormia Helsinkiin.

VIP-henkilöistä puheen ollen viereisellä paikalla oli isosiskoni huollossa. Toimitusjohtaja Metsäkonkolan ohjeiden mukaan Villen auton hansikaslokero täytettiin muovilla ja istutettiin siihen auton ohjauspyörä ja kojelautaan töötti. Ville oli innokas automies, mutta ei ajokorttia. Hän oli Autonovon osakas. Arvaatte mikä naurunremakka rouva ajomiehenä ja herra apumiehen paikalla ohjauspyörä kädessä toimitusjohtajan toivottaessa hyvää matkaa!

Emäntäni kiireiden vuoksi jouduin usein yöpymään korjaamolla. Eräänä iltana havahduin naurunremakkaan Helge (evp. lentokapteeni) ja Taimo olivat harjat kourassa siivoamassa korjaamon lattiaa. Heke oli tokaissut, on tämä paljon mielekkäämpää kuin ukkosmyrskyssä DC 3:n puikoissa olo. Näin iltaisin ihmettelin myös outoa porukkaa korjaamolla. Olivat kuulemma vapaavuoroaan viettäviä palokuntalaisia viereiseltä paloasemalta. Olivat tosi innokkaita huoltamaan uusia autoja.

Sisarusparveni kasvaessa myös asentajien tarve lisääntyi. Työnvälityksestä lähetettiin henkilöitä asentajiksi ja vaatimuksena oli, että on joutunut ja halukas tekemään töitä. Näissä merkeissä eräs henkilö (Nicke) avasi konepeltini ja huudahti kirkastunein ilmein: vähän samanlainen kuin Canadien moottorisaha! Kyllä tästä selvitään. Monet asentajista olivat entisiä metsureita.

Kömmähdyksiäkin sattui. Autot vedettiin satamasta korjaamohalliin traktorilla. Erään kerran ihmettelin, kun traktorinkuljettaja ohjasi kahta virkapukuista konstaapelia Taimon juttusille. Sakot tuli, että rapsahti. Syy: luovuttanut ajoneuvon ilman ajo-oikeutta olevalle henkilölle.

Naapurimme vihjaili, että emännälläni taitaa olla keho auto, kun niin mielellään viihtyy korjaamolla. Pyh, ei ole varmaankaan lukenut erään eurooppalaisen viikkolehden autovertailun tuloksia. Identtinen siskoni valittiin käyttövarmimmaksi autoksi. Eräs nykyisen isäntäni autoveteraanituttava taputti minua olkapäälle ja sanoi: se ”600” on ollut elämäni käyttövarmin auto ja onpa eräs amerikkalainen autoinsinöörijärjestö valinnut myöhemmän polven F.I.R.E-moottorin maailman parhaaksi moottorikonstruktioksi.

Korjaamokäynnillä saa paitsi notkeutta niveliin myös iloisen ja virkeän mielen. On nähnyt kavereita, kuullut monia juttuja ja voinut seurata nuoren polven kehitystä. Herttoniemen toimitalon valmistuttua emäntäni tutustutti minut sikäläisiin oloihin. Ehkä seuraavassa henkilökunnan tapaamisessanne joku toinen kertoo kokemuksistaan Herttoniemen korjaamolta.